

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) _____

(Name) _____

2. (Signature) _____

(Name) _____

J-2408

Time : 1¼ hours]

PAPER – II
PUNJABI

[Maximum Marks : 100

Number of Pages in this Booklet : 16

Number of Questions in this Booklet : 50

Instructions for the Candidates

- Write your roll number in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of fifty multiple-choice type of questions.
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
 - After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered in the OMR Sheet and the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

Example : (A) (B) (C) (D)

where (C) is the correct response.
- Your responses to the items are to be indicated in the Answer Sheet given **inside the Paper I booklet only**. If you mark at any place other than in the ovals in the Answer Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done in the end of this booklet.
- If you write your name or put any mark on any part of the test booklet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return the test question booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
- Use only Blue/Black Ball point pen.
- Use of any calculator or log table etc., is prohibited.
- There is NO negative marking.

OMR Sheet No. :
(To be filled by the Candidate)

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(In figures as per admission card)

Roll No. _____
(In words)

Test Booklet No.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

- पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए।
- इस प्रश्न-पत्र में पचास बहुविकल्पीय प्रश्न हैं।
- परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
 - प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी कागज की सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।
 - कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात् किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।
 - इस जाँच के बाद प्रश्न-पुस्तिका की क्रम संख्या OMR पत्रक पर अंकित करें और OMR पत्रक की क्रम संख्या इस प्रश्न-पुस्तिका पर अंकित कर दें।
- प्रत्येक प्रश्न के लिए चार उत्तर विकल्प (A), (B), (C) तथा (D) दिये गये हैं। आपको सही उत्तर के दीर्घवृत्त को पेन से भरकर काला करना है जैसा कि नीचे दिखाया गया है।

उदाहरण : (A) (B) (C) (D)

जबकि (C) सही उत्तर है।
- प्रश्नों के उत्तर केवल प्रश्न पत्र I के अन्दर दिये गये उत्तर-पत्रक पर ही अंकित करने हैं। यदि आप उत्तर पत्रक पर दिये गये दीर्घवृत्त के अलावा किसी अन्य स्थान पर उत्तर चिन्हांकित करते हैं, तो उसका मूल्यांकन नहीं होगा।
- अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
- कच्चा काम (Rough Work) इस पुस्तिका के अन्तिम पृष्ठ पर करें।
- यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे।
- आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें।
- केवल नीले/काले बाल प्वाइंट पेन का ही इस्तेमाल करें।
- किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लागू टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।
- गलत उत्तर के लिए अंक नहीं काटे जायेंगे।

PUNJABI
PAPER – II
ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ - II

Note : This paper contains **fifty** (50) objective-type questions, each question carrying **two** (2) marks. Attempt **all** of them.

1. ਭਾਰਤੀ-ਆਰੀਆ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ :
(A) ਕਸ਼ਮੀਰੀ (B) ਫਾਰਸੀ
(C) ਉੜੀਆ (D) ਤੇਲਗੁ

2. ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ:
(A) ਚਿੰਨ੍ਹ (B) ਧੁਨੀ
(C) ਪ੍ਰਤੀਕ (D) ਭਾਵਾਂਸ਼

3. ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਸੰਬਧਿਤ ਕਿਹੜੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:
(A) ਕਾਂਗੜੀ (B) ਗੋਜਰੀ
(C) ਡੋਗਰੀ (D) ਪੁਣਛੀ

4. ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਐਟਲਸ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਆਧਾਰ ਹੈ:
(A) ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵੱਖਰਤਾ
(B) ਸਾਮਾਜਿਕ ਵੱਖਰਤਾ
(C) ਇਤਿਹਾਸਕ ਵੱਖਰਤਾ
(D) ਵਾਕ ਵੱਖਰਤਾ

5. ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਧੁਨੀ ਅਖੰਡੀ ਹੈ:

- (A) ਸਵਰ
- (B) ਵਿਅੰਜਨ ਗੁੱਛੇ
- (C) ਵਿਅੰਜਨ
- (D) ਨਾਸਿਕਤਾ

6. ਕਿਸ ਸ਼ਬਦ ਉੱਤੇ ਨੀਵੀਂ ਸੁਰ ਲਗਦੀ ਹੈ:

- (A) ਬਾਹਰ
- (B) ਬਹਾਰ
- (C) ਸ਼ਹਿਰ
- (D) ਚਾਹ

7. 'ਕਮਾਈਆਂ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਰੂਪ ਗ੍ਰਾਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ:

- (A) ਤਿੰਨ
- (B) ਦੋ
- (C) ਚਾਰ
- (D) ਇੱਕ

8. ਸੋਮਿਊਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੰਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ:

- (A) ਲਾਂਗ ਤੇ ਪੈਰੋਲ
- (B) ਚਿਹਨਕ ਤੇ ਚਿਹਨਤ
- (C) ਇਕਾਲਕ ਅਤੇ ਦੁਕਾਲਕ
- (D) ਸਤਹੀ ਅਤੇ ਸਹਿਤ ਸੰਰਚਨਾ

9. (A) (ਕਥਨ) ਅਨੁਨਾਸਿਕਤਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਉਚਾਰਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ ਨਾਲ ਹੈ।

(R) (ਕਾਰਨ) ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੁਨਾਸਿਕ ਧੁਨੀਆਂ ਕੇਵਲ ਸਥਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ।

(A) (A) ਅਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ (R) ਪੂਰਾ ਸਹੀ ਹੈ।

(B) (A) ਪੂਰਾ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ (R) ਪੂਰਾ ਸਹੀ ਹੈ।

(C) (A) ਪੂਰਾ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ (R) ਅਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ।

(D) (A) ਪੂਰਾ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ (R) ਪੂਰਾ ਗਲਤ ਹੈ।

10. ਸੂਚੀ - I

ਸੂਚੀ - II

(a) ਧੁਨੀ ਗ੍ਰਾਮ

(i) ਚੌਮਸਕੀ

(b) ਓ ਅ ਏ

(ii) ਵਾਕ

(c) ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈ

(iii) ਸਵਰ ਵਾਹਕ

(d) ਸਤਹੀ ਬਣਤਰ

(iv) ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ ਦਸੋ:

(a) (b) (c) (d)

(A) (iv) (iii) (ii) (i)

(B) (i) (iv) (iii) (ii)

(C) (ii) (iii) (i) (iv)

(D) (iii) (ii) (iv) (i)

11. । ਈ। ਸਵਰ ਹੈ:

- (A) ਮੂਹਰਨਾ, ਬੰਦ, ਉੱਚਾ
- (B) ਪਿਛਲੇਮ, ਖੁਲ੍ਹਾ, ਗੋਲ
- (C) ਵਿਚਕਾਰਲਾ, ਗੁਲਾਈ ਰਹਿਤ, ਬੰਦ
- (D) ਉੱਚਾ, ਵਿਚਕਾਰਲਾ, ਗੋਲ

ਪੈਰਾ :

ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦੀ ਇਸਲਾਮੀ ਧਾਰਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਰਚਨਾਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਅਪਣਾਉਣ ਤੇ ਸੂਖਮ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬੜਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ 'ਕਿੱਸਾ' ਅਤੇ 'ਕਾਫੀ' ਵਰਗੇ ਨਿਰੋਲ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਲਾਮੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੇ ਉਰਦੂ ਵਾਂਗ ਗਜ਼ਲ, ਰੁਬਾਈ, ਸੀਹਰਫੀ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਇਸਲਾਮੀ ਰੂਪ ਵੀ ਅਪਣਾਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਣ ਦੇਣ ਅਰਬੀ ਅਤੇ ਫਾਰਸੀ ਮੌਟਿਫਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਰਸੇ ਵਿਚ ਰਚਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦੱਸੋ :

12. ਇਸਲਾਮੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਹੈ:

- (A) ਇਹ ਲੋਕ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਤ੍ਰਿਹਿੰਦੀ ਹੈ
- (B) 'ਕਿੱਸਾ' ਅਤੇ 'ਕਾਫੀ' ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੇ ਨਿਰੋਲ ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗ ਭਰਿਆ
- (C) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਰਚਨਾਤਮਿਕਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਵੇ ਰੱਖਿਆ
- (D) ਲੋਕ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ

13. ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਉੱਤੇ ਇਸਲਾਮੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਮੁਖ ਅਸਰ ਹੈ:
- (A) ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਰੁਬਾਈ, ਗਜ਼ਲ ਅਤੇ ਸੀਹਰਫੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ
- (B) ਇਸਲਾਮੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਾਂਝੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾ ਬਣ ਸਕੀ
- (C) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਰਸੇ ਨੇ ਅਰਬੀ ਫਾਰਸੀ ਮੋਟਿਫਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਬੂਲਿਆ
- (D) ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਰਸਾ ਅਰਬੀ ਫਾਰਸੀ ਮੋਟਿਫਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਿਹਾ
14. ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਮੁਖ ਅਧਾਰ ਹੈ:
- (A) ਭਾਸ਼ਾਈ ਪਾਸਾਰ
- (B) ਮਨੋ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
- (C) ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਗਿਆਨ
- (D) ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ
15. 'ਉਦਾਤ' ਕਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ:
- (A) ਟੀ. ਐੱਸ. ਏਲੀਅਟ
- (B) ਅਰਸਤੂ
- (C) ਲੌਜਾਈਨਸ
- (D) ਰੋਲਾਂ ਬਾਰਤ
16. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮੁੱਢ ਕਿਸ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:
- (A) ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ
- (B) ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ
- (C) ਕਿਸਾ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ
- (D) ਨਾਥ ਜੋਗੀਆਂ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ

17. ਕਿਹੜਾ ਕਵੀ ਜੁਝਾਰਵਾਦੀ-ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ:
- (A) ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ (B) ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ
(C) ਪਾਸ਼ (D) ਜਸਵੰਤ ਧੰਦ
18. ਮਹਾਂ-ਕਾਵਿ ਕਿਸਦਾ ਭੇਦ ਹੈ:
- (A) ਪ੍ਰਬੰਧ-ਕਾਵਿ (B) ਖੰਡ-ਕਾਵਿ
(C) ਦ੍ਰਿਸ਼-ਕਾਵਿ (D) ਮੁਕਤਕ-ਕਾਵਿ
19. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀ ਬਾਣੀ ਰਾਗ-ਰਹਿਤ ਹੈ:
- (A) ਕਰਹਲੇ (B) ਘੋੜੀਆਂ
(C) ਵਾਰਾਂ (D) ਜਪੁ ਜੀ
20. ਕਥਾਨਕ ਰੂੜੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ:
- (A) ਕਥਾ ਤੱਤ ਦਾ ਦੁਹਰਾਓ
(B) ਕਥਾ ਵਸਤੂ ਦਾ ਦੁਹਰਾਓ
(C) ਕਥਾ ਦਾ ਦੁਹਰਾਓ
(D) ਕਥਾਨਕ ਦਾ ਦੁਹਰਾਓ ਨਹੀਂ
21. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸਹੀ ਕ੍ਰਮ ਦਸੋ:
- (A) ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ, ਗੁਰਬਾਣੀ, ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ, ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ
(B) ਗੁਰਬਾਣੀ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ, ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ, ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ
(C) ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ, ਗੁਰਬਾਣੀ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ, ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ
(D) ਕਿੱਸਾ-ਕਾਵਿ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ, ਗੁਰਬਾਣੀ, ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ

22. ਕਿਹੜਾ ਜੁੱਟ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ:

(A) ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ	(i) ਨਾਟਕਕਾਰ
(B) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ	(ii) ਨਾਵਲਕਾਰ
(C) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ	(iii) ਕਹਾਣੀਕਾਰ
(D) ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਿਵਾਨਾ	(iv) ਸਾਹਿਤ-ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ

23. ਸੂਚੀ - I

ਸੂਚੀ - II

(a) ਪਾਲੀ	(i) ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤ
(b) ਅਰਧ ਮਾਗਧੀ	(ii) ਪੰਜਾਬੀ
(c) ਤੇਲਗੁ	(iii) ਆਰੀਆ
(d) ਕੈਕਈ	(iv) ਦਰਾਵਿੜ

(a) (b) (c) (d)

(A) (i) (iv) (iii) (ii)

(B) (iii) (i) (iv) (ii)

(C) (iv) (iii) (ii) (i)

(D) (ii) (i) (iv) (iii)

24. ਫਰੀਦ ਨੇ:

- (A) ਕੇਵਲ ਸ਼ਲੋਕ ਲਿਖੇ
- (B) ਸ਼ਲੋਕ, ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਬਾਰਾਮਾਂਹ ਲਿਖੇ
- (C) ਸ਼ਲੋਕ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ
- (D) ਸ਼ਲੋਕ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ

25. ਸ. ਸ. ਅਮੋਲ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ:

- (A) ਰਚਨਾ ਸੰਰਚਨਾ
- (B) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚਾਰ
- (C) ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ
- (D) ਰੰਗ ਮੰਚ

26. (A) (ਕਥਨ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਵਲੋਂ ਰਚਿਤ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਨੂੰ ਲਲੇ ਬਹਿਲੀਮੇ ਅਤੇ ਟੁੰਡੇ ਅਸਰਾਜੇ ਕੀ ਧੁਨੀ ਉੱਪਰ ਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ।

(R) (ਕਾਰਨ) ਕਾਵਿ-ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਰਚਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੈ-ਪਾਸਾਰ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- (A) (A) ਅਤੇ (R) ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ।
- (B) (A) ਆਂਸ਼ਿਕ ਅਤੇ (R) ਪੂਰਨ ਸਹੀ ਹੈ।
- (C) (A) ਪੂਰਨ ਅਤੇ (R) ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹੈ।
- (D) (A) ਅਤੇ (R) ਆਂਸ਼ਿਕ ਸਹੀ ਹਨ।

27. 'ਟੁੱਕੀਆਂ ਜੀਭਾਂ ਵਾਲੇ' ਦਾ ਲੇਖਕ ਹੈ:

- (A) ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ
- (B) ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ
- (C) ਹਰਭਜਨ ਹਕਵਾਰਵੀ
- (D) ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ

ਪੈਰਾ :

ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਲ ਵਿਚ ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਗਲਤ-ਫਹਿਮੀਆਂ ਵੇਖਣ-ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ; ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਯੁਵਾ ਪੀੜ੍ਹੀ, ਅਧਿਆਤਮਵਾਦੀ ਕਾਵਿ ਨੂੰ ਪੁਰਾਤਨ ਤੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਕ (outdated) ਕਾਵਿ-ਕ੍ਰਿਤੀ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਲ ਦੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਅਧਿਆਤਮਵਾਦੀ ਕਾਵਿ, ਇਸ ਯੁਵਾ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਬੜਾ ਨੀਰਸ, ਬੋਲੋੜਾ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕਾ ਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਮਤ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਤਨ ਕਾਲ ਮਿਥਿਹਾਸ ਦਾ, ਮੱਧ ਕਾਲ ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਦਾ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਯੁਗ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ, ਸਾਡੀ ਜਾਚੇ, ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਉਲਾਰਮੁਖੀ, ਅਲਪਬੋਧ ਵਾਲੀ ਤੇ ਇਕ ਪੱਖੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਮਿਥਿਹਾਸ, ਅਧਿਆਤਮ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਹੀ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਾਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸੰਕਲਪਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਕਲਪਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਉਲਾਰ ਤੇ ਅਲਪ ਗਿਆਨ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ :

28. ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਲ ਵਿਚ ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ:

- (A) ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਵਾਦੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੰਤੋਖਜਨਕ ਹੈ।
- (B) ਕਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਥ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਵੰਡ ਅੱਜ ਵੀ ਜ਼ਾਇਜ਼ ਹੈ।
- (C) ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੀ ਅਧਿਆਤਮਕ ਕਾਵਿ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ।
- (D) ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸ਼ੱਕ ਅਧੀਨ ਹੈ।

29. ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ:

- (A) ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਸਾਡੀ ਅਜੋਕੀ ਸੋਚ ਦਾ ਮਾਨਦੰਡ ਹੈ।
- (B) ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਸੰਕਲਪ ਹੈ।
- (C) ਅਧਿਆਤਮਵਾਦੀ ਕਵਿਤਾ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਭਰਪੂਰ ਹੈ।
- (D) ਅਧਿਆਤਮਵਾਦ ਆਤਮ ਭਰਮ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਠਾ ਦਾ ਸਮਨਵੇ ਹੈ।

30. ਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਛੰਦ ਹੈ:

- (A) ਨਿਸ਼ਾਨੀ (B) ਸਿਰਖੰਡੀ
(C) ਬੈਂਤ (D) ਦਵਈਆ

31. ਇਹੁ ਤਨੁ ਸਭੇ ਰਤੁ ਹੈ ਰਤੁ ਬਿਨ ਤੰਨੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਸਹ ਰਤੇ ਰਬ ਸਿਉ ਤਿਨ ਤਨਿ ਰਤੁ ਨ ਹੋਇ ॥

ਇਹ ਪੰਕਤੀਆਂ 'ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ' ਹੈ:

- (A) ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ (B) ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ
(C) ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ (D) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ

32. ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਗਿੱਧਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

- (A) ਦੁਆਬੇ ਵਿਚ (B) ਮਾਲਵੇ ਵਿਚ
(C) ਬਾਂਗਰ ਵਿਚ (D) ਝੰਮ ਵਿਚ

33. ਪੱਤਲ ਹੈ :

- (A) ਨਾਚ ਹੈ। (B) ਰਸਮ ਹੈ।
(C) ਸੰਸਕਾਰ ਹੈ। (D) ਖੇਡ ਹੈ।

34. 'ਸਿੱਠਣੀ' ਵਿਚ ਕਿਸ ਉੱਤੋਂ ਬਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

- (A) ਪ੍ਰਸ਼ਸਾਂ (B) ਹਾਸ
(C) ਵਿਅੰਗ (D) ਨਿੰਦਿਆ

35. ਲੋਕਧਾਰਾ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਹੈ:
- (A) ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ (B) ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ
(C) ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ (D) ਵਿਗਿਆਨ ਨਾਲ
36. 'ਟੈਬੂ' ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ:
- (A) ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਵੰਨਗੀ
(B) ਕਬੀਲੇ ਦਾ ਨਾਂ
(C) ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਰਜਨਾ
(D) ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ
37. ਲੋਕ-ਚਕਿਤਸਾ ਵਿਚ ਕਿਸ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ:
- (A) ਥੋਹਰ (B) ਜੰਡ
(C) ਤੁਲਸੀ (D) ਛੋਲੇ
38. 'ਘੋੜਿਆਂ' ਲੋਕ ਗੀਤ ਹੈ:
- (A) ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ (B) ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ
(C) ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਦਾ (D) ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਦਾ
39. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕੇਵਲ 'ਸਲੋਕ' ਦਰਜ ਹਨ:
- (A) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ (B) ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ
(C) ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ (D) ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ
40. ਕਿਹੜਾ ਜੁੱਟ ਸਹੀ ਹੈ:
- (A) ਟੱਪੇ, ਬੋਲੀਆਂ (i) ਸੋਗ ਗੀਤ
(B) ਸਦ, ਮਾਹੀਆ (ii) ਜਾਤੀ ਗੀਤ
(C) ਘੋੜੀਆਂ, ਸਿੱਠਣੀਆਂ (iii) ਵਿਆਹ ਗੀਤ
(D) ਲੋਰੀਆਂ, ਢੋਲੇ (iv) ਨ੍ਰਿਤ ਗੀਤ

41. ਸੂਚੀ -I ਸੂਚੀ -II
(a) ਸੰਮੀ	(i) ਖੇਡ
(b) ਬਾਂਦਰ ਲੀਲਾ	(ii) ਕਢਾਈ
(c) ਤਿਲ ਪਤਰਾ	(iii) ਨਾਚ
(d) ਅਲਗੋਜ਼ੇ	(iv) ਲੋਕਸਾਜ਼
- (a) (b) (c) (d)
- (A) (iv) (iii) (i) (ii)
- (B) (iii) (i) (ii) (iv)
- (C) (ii) (iv) (iii) (i)
- (D) (i) (iii) (iv) (ii)

42. (A) (ਕਥਨ) ਆਰਤੀ ਉਸਤਤੀ ਦਾ ਗੀਤ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਈਸ਼ਵਰ ਜਾਂ ਇਸ਼ਟ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਲਈ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਾਮ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (R) (ਕਾਰਨ) ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਂ ਦੇ ਵਰਦਾਨ ਲਈ ਦੁਰਗਾ ਮਾਂ ਤੇ ਸ਼ੇਰਾਂ-ਵਾਲੀ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ ਵਿਚ ਹੀ ਕੇਵਲ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (A) (A) ਅਤੇ (R) ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ।
- (B) (A) ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ (R) ਆਂਸ਼ਿਕ ਗ਼ਲਤ ਹੈ।
- (C) (A) ਗ਼ਲਤ ਹੈ ਪਰ (R) ਸਹੀ ਹੈ।
- (D) (A) ਅਤੇ (R) ਦੋਵੇਂ ਗ਼ਲਤ ਹਨ।

43. 'ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਖ' ਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ:

(A) ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ	(B) ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ
(C) ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਰਦੀ	(D) ਬਾਵਾ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ

44. ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਕ ਹੈ:
- (A) ਫਖਰ ਜ਼ਮਾਨ (B) ਅਫਜ਼ਲ ਅਹਿਮਨ ਰੰਧਾਵਾ
(C) ਨਜਮ ਹੁਸੈਨ ਸੱਯਦ (D) ਸ਼ਰੀਫ ਕੁੰਜਾਹੀ
45. ਪੰਜਾਬੀ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਢਲਾ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ:
- (A) ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਜੈਨ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ
(B) ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿਲ ਅਤੇ ਗਲੀਸਨ ਜੇ. ਆਰ
(C) ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਿਵਾਨਾ, ਦੁਨੀ ਚੰਦਰ
(D) ਗੁੰਅਰਸਨ ਅਤੇ ਸਰ ਰਿਚਰਡ ਟੈਂਪਲ
46. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੋਜ-ਵਿਧੀ ਅੰਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ:
- (A) ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆ (B) ਆਲੋਚਨਾ
(C) ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਚਾਰ (D) ਪਰਖ
47. 'ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ' ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ:
- (A) ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ (B) ਪਿਆਰ ਸਿੰਘ
(C) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (D) ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ
48. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਜੁੱਟ ਸਹੀ ਹੈ:
- (A) ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੀਤਮ - ਪ੍ਰਯੋਗਵਾਦ
(B) ਪਾਸ਼ - ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ
(C) ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ - ਜੁਝਾਰਵਾਦ
(D) ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇਨੀ - ਨਵਰਹੱਸਵਾਦ

49. 'ਇਡੀਪਸ ਕੰਪਲੈਸ' ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ:

- (A) ਰੂਪਵਾਦ ਨਾਲ
- (B) ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਵਾਦ ਨਾਲ
- (C) ਉੱਤਰ - ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ ਨਾਲ
- (D) ਉੱਤਰ - ਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦ ਨਾਲ

50. 'ਸਧਾਰਨੀਕਾਰਣ' ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ:

- (A) ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ
- (B) ਧੁਨੀ ਸਿਧਾਂਤ
- (C) ਅਲੰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤ
- (D) ਗੀਤੀ ਸਿਧਾਂਤ

- o o o -

Space For Rough Work